

Správa z aktivity

Názov aktivity:	AKIS in action – Fostering knowledge flows in practice (online stretnutie z projektu modernAKIS)
Termín realizácie:	29.11.2023, 10:00 – 12:00
Miesto realizácie:	online – platforma Zoom
Cieľ aktivity:	výmena skúseností a „best practices“ ohľadne budovania AKIS
Účastníci za IZPI:	za CJ AKIS: Ing. Mária Šášiková, PhD.; Ing. Katarína Tóthová
Prílohy:	agenda, fotodokumentácia

Pribeh: V rámci projektu modernAKIS, ktorý má za cieľ presadzovanie systémových inovácií pri budovaní AKIS, sa okrem iného na pravidelnej báze uskutočňujú aj online mítingy pre AKIS stakeholderov v členských krajinách EÚ. V tomto duchu sa nieslo aj novembrové online stretnutie expertov, ktorí zdieľali svoje **skúsenosti ako zlepšiť tok znalostí medzi výskumnou sférou, poradcami a praxou**. Online míting zahŕňal 3 úspešné príklady, ako na to.

Úvodom boli predstavené základné parametre projektu modernAKIS a merateľné ukazovatele projektu. Bol tiež krátko predstavený plán aktivít a jednotlivé work packages projektu.

V prvom vstupe v rámci podujatia „*Building knowledge flow on the road: inspiration bus trip*“ predstavila Marleen Gysen z Belgicka inovatívny spôsob, ako spájať rôznych AKIS stakeholderov. Projekt [HyPErFarm](#) (typ projektu MAA – multi actor approach) má za hlavný cieľ výrazne znížiť používanie fosílnych palív v poľnohospodárstve. Do projektu je zapojených 12 partnerov zo 4 európskych krajín. Na dosiahnutie tohto cieľa projekt hľadá príklady, ktoré by mohli farmári aplikovať do praxe, znížiť spotrebu fosílnych palív a generovať zároveň väčší zisk. V tejto súvislosti sa prostredníctvom projektu o.i. organizujú výlety autobusom pre farmárov, výskumníkov, tvorcov politik a poskytovateľov technológií na pilotné **agrovoltarické lokality v Belgicku, Nemecku a Holandsku**. Úmyslom je urýchliť prechod na agrovoltariku. Tento príklad mal za cieľ ukázať, ako zainteresované strany a koncoví používatelia (poľnohospodári, výskumníci, konzultanti, tvorcovia politik resp. poskytovatelia technológií) sa môžu úspešne zapojiť do inovačných procesov. Cieľom projektu je v prvom rade spájať rôznych hráčov AKIS.

V rámci druhej krátkej prednášky „*Linking research to practice: the Speeding Up Innovation event series*“ predstavil Florian Herzog z Rakúskej poľnohospodárskej komory sériu networkingových inovačných eventov so zameraním na AKIS, organizovanú spoločne s rakúskym ministerstvom (oddelením zodpovedným za výskum). Bol tiež krátko predstavený aktuálny stav v oblasti budovania AKIS-u v Rakúsku. **Podľa Floriana Herzoga je aktuálne stav budovania AKIS-u v Rakúsko dobrý – vo všeobecnosti je AKIS dobre fungujúci, charakterizovaný silnými a integrovanými prepojeniami medzi jeho jednotlivými aktérmi**. Kde však stále existuje priestor na zlepšenie, je oblasť prepojenia výskumu a praxe. Podujatie SpeedingUp Innovation cieľi na **rozvoj a akceleráciu transferu znalostí medzi výskumom a praxou** v špecifických tematických oblastiach na základe vybraných výskumných projektov. Ide o podujatie spoločne organizované Rakúskou poľnohospodárskou komorou, rakúskym Ministerstvom pôdohospodárstva a University College for Agricultural Pedagogy (pozn.: *sídli vo Viedni a sú projektovým partnerom IZPI v projekte Fastool*).

Toto podujatie je financované kombinovane z rôznych zdrojov – z národných fondov, z financií určených pre financovanie poľnohospodárskych poradcov, z medzinárodných projektov ako aj z interných zdrojov organizátorov. Cieľovou skupinou sú poradcovia, výskumní pracovníci, učitelia a ďalší AKIS stakeholderi. Pozornosť je venovaná hlavne networkingu zástupcov národných výskumných inštitúcií s poľnohospodárskymi poradcami a poskytovateľmi poradenských služieb. Cieľom je tiež identifikovať a prioritizovať potreby pre ďalší poľnohospodársky výskum.

Celodenné podujatie Speeding Up Innovation je rôznorodé – zahŕňa tak konferenčnú časť, interaktívne workshopy ako aj neformálne stretnutia účastníkov pri káve, obede, večeri, víne. Zatiaľ sa uskutočnilo 7 Speeding Up Innovation eventov s viac ako 500 účastníkmi dokopy. **Výsledkom boli okrem vytvárania efektívnej siete AKIS aj odporúčania na zlepšenie systému AKIS v Rakúsku.** Tieto podujatia sa vždy nesú v nejakej téme – napr. klimatická zmena, lesníctvo, živočíšna produkcia, rastlinná produkcia, organické poľnohospodárstvo, krátke dodávateľské reťazce... (pozn. máme za to, že ide o istú rakúsku obdobu fungovania špecializovaných Focus Groups v rámci Steering Committee). Odporúčaním bolo v rámci stretnutí naplánovať dostatok „neformálneho“ času na výmenu ideí a vzájomné spoznanie sa. Taktiež, potrebné je neduplikovať – ale spájať sa, ak už existuje platforma, organizácia, ktorá danú AKIS problematiku rieši – stavať na už vybudovanom. Na rok 2024 sa chystajú 3 až 4 takéto stretnutia (zameranie: *AI v poľnohospodárstve, organické poľnohospodárstvo, animal welfare, produkcia ovocia a zeleniny*). Do budúcnosti sa zvažujú aj obdobné skrátené formáty, resp. online formáty. Prezentácia bola príkladom úspešnej implementácie nástroja pre urýchlenie prenosu znalostí do praxe.

Posledná prednáška podujatia sa venovala lotyšskému systému demonštračných fariem. Kaspars Žurinš (Latvian Advisory and Training Centre) predstavil vo svojom vstupe systém demonštračných fariem v Lotyšsku. Systém demo-fariem v Lotyšsku zabezpečuje lotyšské Ministerstvo pôdohospodárstva a je financovaný v rámci lotyšského Programu rozvoja vidieka. Zapojiť do demonštračných aktivít sa môžu tak súkromní ako aj verejní poradcovia, ako aj výskumné inštitúcie. Účelom je zabezpečiť realizáciu praktickej ukážky demonštračnej aktivity, ktorá ukazuje výhody nových agrotechnických techník, technologických procesov, rastlinnej alebo živočíšnej výroby, ktoré boli otestované a reflektujú aspoň dva varianty – existujúcu štandardnú techniku a novú technológiu. Tak poradcovia ako aj vlastníci sú aktívne zahrnutí do procesu demonštrácie. Je to zároveň skvelá príležitosť pre poradcov nazbierať nové znalosti a zdieľať znalosti s farmármi, inými poradcami a výskumnou sférou. Implikáciami sú výmena znalostí a zníženie roztrieštenosti zahrnutím všetkých AKIS hráčov do tejto iniciatívy.

Demonštračné aktivity sú pre ich realizátorov 100 % prefinancované. Prefinancované sú napr. aktivity ako organizovanie dní poľa ale aj odborné verejné semináre so zameraním na poľnohospodárstvo na konci demonštračnej aktivity, ktoré musí beneficiant zorganizovať aspoň 1 x do roka. Výsledky demonštračnej aktivity je potrebné taktiež voľne zverejniť online.

Po skončení prezentácií sa publikum rozdelilo do 2 separátnych paralelných sekcií. Prvá sekcia, v ktorej ostali aj zástupcovia CJ AKIS, bola venovaná diskusii s prezentujúcimi ohľadne predstavených konceptov. Druhá sekcia bola určená pre poradcov. V diskusii s prednášajúcimi sa otvorili otázky finančnej udržateľnosti a organizačných aspektov realizácie troch spomenutých AKIS príkladov dobrej praxe. Záverom podujatia boli účastníci dopytovaní na ďalšie témy, ktoré by ich v rámci modernAKIS online webinárov zaujímali.

Záver aktivity: Projekt modernAKIS je aktuálne jeden z najväčších AKIS projektov venovaný budovaniu AKIS. Nakoľko beneficiantom projektu je na slovenskej strane MPRV SR, ktoré IZPI upovedomilo o projekte a jeho aktivitách, IZPI vyplynula v tejto súvislosti povinnosť zúčastniť sa niektorých aktivít realizovaných v rámci tohto projektu. Jednou z realizovaných aktivít bolo aj predmetné online stretnutie. Do budúcnosti sa vzhľadom na postavenie v rámci AKIS nevyhneme zrejme ani ďalším aktivitám v rámci tohto projektu.

Vypracoval: Ing. Mária Šášiková, PhD.

dňa: 04.12.2023

Schválil: Mgr. Vladimíra Gudábová

dňa: 04.12.2023